

WÕTA ja LOE!

No 21. — 2. aastakäik.

Ema ja poeg.

See on osa ühe noormehe enda tunnistusest. Ehitame ta siin selles mõttes, et wast mõni ema wõi poeg leiab end samas olukorras.

Noormees oli ta weel, kuid juba oli ta liugunud maailma ja patuteedele. Nii kui paljudel teistel, nii oli ka temal läinud: elu kewadel oli maailm awanud oma süle, fulgenud ta oma rüppe ja wiinud kaasa, rõõmustades oma wõidust. Ilma sõbrad tundsid rõõmu, et noormehest oli tulnud täismees.

Kuid oli üks, kes ei tunnud rõõmu. See oli waga ema. Ta nuttis...

Tihsti kui poeg saabus koju õfistelt käitudelt, kuulis ta ema kambriist waikset häält. Ema palus seal. Wabest wõitles waga ema fogu õõ pisarsilmil palwes, kui poeg jooksis ilmateedel. Kord seesuguse õõ järel küsis poeg emalt: „Kas oled, ema, haige — näid nii wäsinud ja kurb?“

Ema lõug hakkas wabijema, hääl wäriwes ja ta ütles: „Poeg, ja ei mõista ufliiku ema siidame walusid, ei mõista kui raske on mul näha find, eestpalwete last, wajuwat maailma. Tead ja, et möödunudki wõl, kui fina keerutasid patuteedel, palusin ma nuttes Jssanda ees, et ta halastaks su peale.“

Kohkem seekord ema ei welnud, kuid sellest jäi eluagne haaw noormehe hinge. Süda muutus rahutuks, ilmarõõmud ei tahtnud enam maitseda. Ema palwehüüded tõmbasid taewad alla. Ühel äratuskoosolekul otustas ta lõpulikult oma elu Jssandale ja on nüüd õnnelik Jeejuse oma.

Ei olnud asjata waga ema eestpalwed.

Kirik ja kargud.

Kui Heinrich Heine († 1848) juba kogu aasta oli lõpmatuks waludes Pariisis haigena maas lamanud, ütles ta kord oma sõbrale Weisznerile: „Kas ma ei wõiks ometi karkudega wälja minna! Teate, kuhu ma lähaks?“ „Ei!“ „Difemat teed kirikusse.“ „Teie naljatate,“ ütles imestunud sõber. „Ei, ei tõepoolest kirikusse. Kuhu siis mujale oma karkudega? Kui ma karkudeta wõiksin wälja minna, siis kõnniksin meelsa mini hõisklewal bulwaaril ja wõtaksin osa Mabilie ballist.“

Nii see on — sedasama Heine retsepti praktiseeriwad paljud inimesed oma terwist kasutades maailma lõbudeks ja kui seda enam pole, wõe-

tahe ette käigud Jumala kotta. Nagu wajakš Jumal meie karke ja kõdunenud ihu. Pole imeks panna siis, kui Jumal ka wastawalt nende reeglile toimib — wõtab terwise ja annab kargud. Parema juba karudega taewa teel, kui terwete liikmetega hüpates hukatusse tormata.

Uskmatus teeb õnnetuks.

Mu juure tuli kusagil koosolekul keegi naine ja ütles: „Wabandust, olge nii hea ja kõnelege mu õetiitrega.“ Ta esitas mulle noore neiut ja jättis meid kahakesi. Mis pidin ma temaga rääkima? Ei tunnud teda ju põrmugi. Seal algas ta ise kõnelust: „Teate, ma ei usu Kristust.“ Müüd teadsin, milles on küsimus. „Kust olete sellised mõtted saanud,“ küsisin. Ta oli lugenud Schopenhauerit ja Nietzsche, neid uskmatuse prohwetisi. Mis pidin talle müüd üttelema? Pidin ma talle müüd tõendama, et Jeesus oli ajalooline isik, et ta oli Jumala Poeg? See oleks wiinud meid palju aegawitwasse waidlusse, mis kindlasti poleks mingile tulemusele wiinud. Palusin Jumalalt juhatusi. Siis küsisin: „Kas olete sellisena õnnelik?“ Ta wastus oli — nutma purskamine. Wastus oli seega selge. Müüd wõisin tunnistada talle, et temagi jaoks on olemas tõsine, sügaw ja püsiv õnn. E. Moderjohn.

Ainult seitse päewa!

Üks uni ja selle tagajärjed.

Charles M. Sheldon.

20

Härra Hardy oli täna enam asja juures kui muudu. Ta mõtted rändasid tagasi aega, mil ta ise seisnud siin ja töötanud masina taga, nagu müüd norralane seal. Härra Hardy ei häbenenud, et ta astmest astmeni tõusnud praegusse seisukohta. Wastupidi, uhtujega ta kõneles ajast, mil töötanud samas töökojas. Täna ta pidi kadestama tööliisi. „Arwatawasti pole ühtki neist, kel ei oleks elada seitse nädalat wõi koguni aastat, kuna mina — ja nad weel nurisewad, et peawad töötama. Kas töö pole magus, kui ollakse terve ja tugew, ja kodus ootawad naine ja laps? O Jumal, ma annaksin oma terve waranduse, kui wõiksin weel elada üle selle nädala.“

Härra Hardy läks oma büroosse; imestanult waatas tööjuhataja talle järele. „Midagi on seal paigast ära,“ mõtles ta.

Härra Hardy istus kirjutuslaua äärde ja kirjutas korralduse, et kõik tööliised, kes tahtsid pärastlõunal oja wõtta Scoville'i matusest, pidid olema tööst wabad. Tema wõimuses ei seisnud teha enam.

Mida enam ta mõtles Scoville'i surmale, seda enam ta tundis end süüdlasena. Robert Hardy hakkas mõistma inimkonna wäärtust. Ta pidi tunnistama, et hea tahtmisega wõib palju teha tööliste olukorra parandamiseks, ilma, et kannataks töö ja wäheneks jässetulek.

Lõunal koju minnes oli tal kindel tahe teha kõik, mis wõib, et tööliised tunneksid, nad on enam kui elawad masinad.

Georg kohtas isa all ja waatas talle otsa enam uudishimu kui häbitundega. Eine järele kutsus härra Hardy poja enda tuppa, tahtis taga weel kõnelda enne matusele minekut.

„Mul ei tarwitse öelda sulle, Georg,“ ütles härra Hardy, „et tundsin eile ju pärast sügawat häbi. Sa wõid endale kujutada oma isa ja ema tundeid. Kuid ma ei kutsunud sind seks, et teha sulle etteheiteid, ma tahtsin teada, mida kawatseb

mele praeguses olukorras." Ja wähe waikinud, jättas härra Hardy. „Mul on selge, Georg, et ja pead mu unenägu ettekujutuseks, wõib-olla, isegi mõtleb, et mu mõistus pole selge. Kas pole nii?"

Härra Hardy waatas tõsiselt Georgile, ja noormees kogeles: „Oh ma — ma ei mõista seda."

„Ja mina," jättas isa, „olen weendunud, et ainult tõsine sündmus toob efile muutuse, millist näete minu juures. Sa pead tunnistama, et talitan mõistlikumalt kui enne. Ei ole õige, et isa jätab lapsed hooletusse, ja mina olen seda teinud. Ei ole õige, et isa tarwitab oma aja, raha ja jõu endale, ja mina olen seda teinud. Mu poeg, ja wõid kahelda, mina aga tean kindlasti, ma enam tulewal nädalal elus ei ole. Näüd ma katjun elada nii, nagu peaksin. Mu poeg," härra Hardy rääkis pühalikult, mida ka Georg tundis, „ma nõuan sul, et tegutsed kui kohus. Kui mind ei ole enam, oled sina emale ja õdedele toeks. Arwatawasti tuleb sul mõneks ajaks loobuda koolist, kõigest sest kõneleme täna õhtul edasi; kõigepealt aga luba mulle, et ju käsi ju eluajalgi enam ei puuduta ei wiinaklaasi ega taarte!" Georg naeratas piinlikult ja ütles siis: „Ma ei näe ses mingit ülekohtu, kui mängin mõnikord ajawitets. Ega ma suurtele summadele mängi nagu mõned teised."

„Georg," ütles isa, waadates tõsiselt pojale, „ja ei räägi tõtt. Sa oled mänginud, ei aita sul salata, ja tarwitab seks rikkaliku taskuraha, mille annan sulle." Georg kahwatas ja lasi pea alla, kuna isa jättas: „Mõttele emale, Georg, kelle süda peaaegu murdus, nähes sind eile õhtul. Ma ei nõua, et mõtleksid minule. Kui armastad ema ja õdesid, siis jätab praegusest tunnist klaasid ja kaardid puutumata. Mõttele, milleks on Sumal sind loonud, ja oled noor, elu seisab sul ees! Annaksin kõik, kui wõiksin seista seal, kus sina ja alata elu uuesti! Wõimata, minewikku ei saa tagasi, wõib waid kahetseda! Georg, usu mind, ema näeks sind meelkamini kirstus, kui eises olukorras. Me armastame sind — härra Hardy ei saanud edasi rääkida, ta pani käe Georgi peale ja ütles ainult: „Mu poeg, jälgi Sumala sõna!" ja lahkus toast.

Isa sõnad haarasid Georgi, ent weel polnud ta wõidetud, ta ei kuulnud weel: „Anna, mu poeg, oma süda mulle! Pööra ära kurjast ja tee head, ära käi ülekohtus, waid õiguses."

Kell oli 1, kui härra Hardy lahkus oma toast ja läks elutuppa, kus istus ema tütardega. Siin meelestus härra Hardy, et tal weel mingi asi diendada wennaga, kes elas mõned kilomeetrid eemal naaberlinnas. Ta rääkis seist abikaasale, ja see pani ette taata Willty, ja nimelt kella kolmese rongiga, siis olewat tal kella kuueni aega küll onut külastada, ja wõib kohe kuuese rongiga tagasi sõita. Klaara ja Betty tahtsid meeleldi kaasa minna, nad polnud kaua tädi näinud. Härra Hardy polnud midagi wastu, tuletas aga weel furd meelde, et nad tingimata õhtul kodus oleksid. Alice pidi siis Georgile seltsiks jääma, kuna wanemad läksid Scoville'i matufile. Klaara ei olnud Jakobit kohta küsinud, sellepärast oli isa ise ainult niipalju öelnud, et räägib õhtul Klaaraga pikemalt.

Maja Nr. 760 oli tulwil inimesi, hulk seisis wäljas, hoolimata lumest ja jääst. Härra ja proua Hardy saabusid saanis, walmis üht wõi teist kaasa wõtma kalmistule. Kõik waatasid inimestes nende tumedatele kasukatele; proua Hardy tundis seda, ja puna tõusis tal näkku; härra Hardy aga oli liialt haaratud omist wõtteist, ta ei pannud ümbrust tähelegi. Ugas lihtne jumalateenistus, mis awaldas härra Hardyile sügawat mõju. Pastor Jones palus lohutust leinajatele ja kõneles siis peatükist Johanneese ewangeliumis. Just lõppes kõne, kui kuulbus wali karjatus ülalt, kus oli waene poolsegane leik oma õe walwel. Järgmisel hetkel tormas proua Scoville tuppa mehe laiba juurde. Ta oli äkki ärganud sügawast unest, aru saanud, et all on palju inimesi ja taibates asja oma õe juurest põgenenud. Näüd wistas ta enese waljusti kisedades kirstule, milles puhkas ta mehe laip. Wiivuks tabas kõiki ehmatus. Proua Hardy toibus esimesena, lähenes õnnetule ja tal läks korda wiia teda kõrwalruumi. Kõrki haaras kaastunne. Millist mõju awaldas see Robert Hardyhe? Tal tundus, kui ei suudaks ta taluda seda, kargas püsti ja kattis käega silmad. Pikkamisi ta rahunes jälle ja wäljus ruumist. Oli kirsi wälja fantud, läks ta weel furd sõjse, rääkis abikaasaga mõne sõna ja andis härra Jonesile pakifeje

pangatsékke waeße perekonna jaoks. Ta palus, et õpetaja laseks mitmel sõita tema saanis, sest proua Hardy tahtwat oodata, kuni nad kalmistult tagasi on.

Sõit pimedal, külmal talwepäewal oli raske pooltund härra Hardy! Alles sõnad haual: „Arata meid patuunest elule õiguses!“ andsid talle wähe lootust. Jah, oli weel armu Tema juures, kes wõitnud surma, armu waeßele hukkunud inimkonnale. Enam rahu oli ta südames, kui ta sõitis järele oma abifaasale. Hattas pimenema, ja härra Hardy oli õnnelik, et saab weeta õhtu oma perekonnas. Teine ta seitsmest päewast oli olnud rassem esimehest. Matuõs oli teinud ta närwilieks, toonud talle terawamaid südametunnistusepiinasid. Mõeldes weel kord mööbunud päewale, täitis teda rahuldamatusetunne Kas ta ei olnud katsunud täita oma ülesannet igawiku walgel? Wõis ta weel enam teha? (Järgneb.)

Armuaalik järgesti woolab, Jeesu ristist ta wälja keeb, See kõik weripunased patud Arapeseb ja walgeks teeb. Kui ka süda hukka mind mõistab, Were peale lootma ma jään, Talle weri puhtaks mind peseb, Et walgemaks kui lumi ma saan.

R o o r: Lumest walgemaks, :, Talle weri puhtaks mind peseb, Et walgemaks kui lumi ma saan.

Tema raske kannatus, walu, Werehigi ja okaskroon, Tema reiad, wermed ja haawad Ja ta teotaw ristisurm, Need mu hinge ankruks on saanud, Nende peale lootma ma jään. Talle weri puhtaks mind peseb, Et walgemaks kui lumi ma saan.

Jeesu karjast eksinud olin, Patu kõrbes kui kadund tall, Sealt mind hingekarjane leidis, Randis koju mind õla peal. Lapseõigust kinkis ta mulle, Jakotta igawest' jään. Talle weri puhtaks mind peseb, Et walgemaks kui lumi ma saan.

Wiisil: Nüüd on see päew ju lõppenud. P. 18.

Hing tule wõla koormaga, Sind ootab Jeesu arm, Ta kätte ennast usalda, Siis hingest kaob hirm.

Su eest ta walas oma werd, Nii kui sa juba tead, Kui pruu-gid feda armu merd, Siis lumivalgeks saad.

Wiisil: Jeesukest ei jäta ma. P. 161.

Lugewad on Jeesu käed, Need mind igawesti hoidwad. Kui kõik sõbrad lahkuwad Ja mind ükski maha jätwad; Ei mu Jeesus lahku m'ust, See on minu kindel troost.

Mõistab hukka waenlane, Kristus on mind õigeks mõistnud, Riufab kurat kurjasti, Jeesus teda ära wõitnud; Tema kostab minu eest See on minu kindel troost.

Toimetaja Peeter Sink. „Wõta ja loe“ hind à 2 senti; 10 tükki — 15 senti. Plmub 2 x kuus. Matjab aastas 50 f., 1/2 a. 25 f. Tellige, lewitage ja paluge! Toetusi traktat-misjoni heaks, tellimisi ja kaastõid saata toimetaja aadressil P. Sink, Päikele 5-7, Tallinn. Tellida võib ka Briti & Wälism. Piibliülesõit, Lai 12, Tallinna; sealsamas saada ka igasuguseid piibleid ja piibliõsi.